

Nr 775

Av herrar Johnsson i Blentarp och Johansson i Simrishamn, *angående igångsättningstillstånd för fritidshus, m. m.*

Bostadsbyggandet utsätts för ett ständigt krav på ökning av de ramar för byggandet som beslutats. Kravet på ökade tilldelningar av byggkvot från de expansiva områdena är stort. De mindre expansiva och avfolkningsområdena har fått se sitt byggande stanna upp för att ge möjlighet att lätta på behoven i andra områden. Behoven är emellertid stora även i dessa områden. Där finns i regel ett bostadsbestånd som är starkt förslitet och gammalt; en ersättningsbyggnation är denna bygd i starkt behov av. I medvetande om svårigheten att öka byggandet måste man pröva andra vägar.

Förslaget i årets statsverksproposition att upphäva föreskriften om minsta yta och rumsantal för småhus får ses som en verklig lättnad då det gäller småhusbyggandet. Genomförandet av denna åtgärd kan vara den verkliga hjälpen åt bl. a. glesbygdsområden som är i behov av ersättningsbostäder och där önskemålen många gånger är en mindre bostad än vad som hittills varit möjligt att få.

I samband med en sådan omläggning måste också observeras att statligt lånebeslut eller igångsättningstillstånd fordras för att få uppföra ett bostadshus på 60, 70 eller fler kvadratmeter, medan ett likadant fritidshus med banklån får uppföras utan dessa tillstånd, om det ej överstiger 80 kvm. Uppförandet av fritidshus upp till 80 kvm utan tillstånd har länge varit ett irritationsmoment bland befolkningen och kommunala organ på orter där man haft en bostadskvot på ett eller två hus om året med sökande som stått i kö flera år, medan man i samma kommun byggt hundratals fritidshus — där 25—30 % haft en bostadsyta mellan 50 och 80 kvm — utan vare sig låne- eller igångsättningstillstånd. Man frågar sig också hur kontrollen verkar för de fritidshus över 80 kvm som sökt och erhållit igångsättningstillstånd. Resurser finns knappast hos våra länsarbetsnämnder för att kontrollera detta.

I konsekvens med det föreslagna, att för bostadsbyggandet upphäva föreskriften om minsta yta och rumsantal, bör gränsen för igångsättningstillstånd för fritidshus flyttas till 50 kvm. En skärpning av bestämmelsen för fritidshus skulle inte bara innebära en större rättvisa mellan fastboende och fritidsboende utan även ge ekonomiska fördelar.

En sådan skärpning skulle medföra att antalet fritidshus över 50 kvm

skulle minska betydligt, och i motsvarande grad skulle det upplåningsbehov som dessa tagit i anspråk bli ledigt för användning på annat sätt. Det kapital som härigenom lösgöres måste bli kvar inom byggnadsverksamheten för att i motsvarande grad öka det prioriterade bostadsbyggandet och då speciellt i områden med särskilda behov. Vid en granskning av fritidsbyggandet finner man att hus över 50 kvm till största delen uppföres av byggnadsföretag och ej som självbyggeri. Det är därför av vikt att det tillgängliga kapitalet står till byggandets förfogande för att upprätthålla sysselsättningen. Det bör dock beaktas att, om det användes inom det reglerade byggandet, arbetet kan bedrivas året om och inte som nu bara på sommaren med den följdverkan att dessa byggnadsarbetare blir arbetslösa på vintern.

Efterlevnaden av tillståndskravet och kontrollen av att tillstånd verkligen sökts ställer stora krav på länsarbetsnämnderna redan i dag, och problemen blir än större vid en gräns på 50 kvm men måste kunna lösas. Av byggnadsstadgans § 1 framgår att det åligger byggnadsnämnderna att övervaka efterlevnaden inte bara av byggnadslagen och byggnadsstadgan utan även av andra föreskrifter angående byggandet. En samverkan mellan byggnadsnämnder och länsarbetsnämnd skulle kunna lösa kontrollfrågan, då byggnadsnämnderna redan i dag har ett kontrollorgan. För att kunna söka igångsättningstillstånd fordras byggnadslov från byggnadsnämnden på orten. Om detta byggnadslov gjordes preliminärt och utan giltighet tills igångsättningstillstånd beviljats så skulle byggnadsnämnden ha möjlighet att kontrollera och stoppa olaga bygge. När igångsättningstillstånd beviljats kunde byggnadsnämnden underrättas genom att dubblett av beslutet översändes till nämnden.

En prövning av denna fråga synes vara angelägen för såväl småhusbyggandet som resursanvändningen och uppföljningen av efterlevnaden av gällande bestämmelser.

Med stöd av ovanstående anhåller vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer dels om förslag att sänka gränsen för igångsättningstillstånd för uppförande av fritidshus till 50 kvm, dels om att kontrollfrågan om igångsättningstillstånd mellan länsarbetsnämnd och byggnadsnämnd samordnas samt dels om en prövning av förutsättningarna för att i samband härmed åstadkomma en ökning av det oprioriterade byggandet.

Stockholm den 28 januari 1970

John Johnsson (s)

i Blentarp

Erik Johansson (s)

i Simrishamn